

Tekst: ANGELA GROENBOS | Fotografie: OTTO KALKHOVEN

Masterclass hagen snoeien

Drieënhalve kilometer haag staat er in en rond Tuinfluur in Oostwold. Die beuken, taxus, buxus en coniferen worden met precisie in vorm gehouden door Pieter van Delden. Sommige hagen loopt hij wel tien keer per jaar na met zijn heggenschaar. Na jaren snoeiwerk is er geen heg meer die geheimen voor hem heeft. Hoog tijd voor een masterclass snoeien van deze meester in haagsnoei.

P ieter van Delden van Tuinfluur uit Oostwold is duidelijk in zijn haag-voorkeur. Bij hem is de beuk favoriet, "Daar zie je de seizoenen zo mooi in terug. Wintergroene hagen, bijvoorbeeld van taxus, vind ik niks: ik hou niet van hagen die er 's winters precies hetzelfde uitzien als in de zomer." Pieter ziet liever beuk (*Fagus sylvatica*) dan haagbeuk (*Carpinus betulus*) als haagboom: "Prachtig hoe het blad roestbruin verkleurt in de winter. Haagbeuk verliest zijn blad. Hij krijgt in het voorjaar wel iets eerder nieuw blad dan de beukenhaag, maar op een heel jaar zijn die twee weken te verwaarlozen.

Bovendien moet je haagbeuk vaker snoeien om hem mooi te houden." Al deinst Pieter niet terug voor een beetje snoeiwerk: in Tuinfluur staat er 3,5 kilometer haag. Hoog, laag, in vormsnoei en met meerdere verdiepingen. En Pieter snoeit die liever een keer vaker dan dat hij het snoeiwerk een jaartje overslaat. "Vaak snoeien geeft een dichte haag met kleiner blad, en door vaak te snoeien kan ik het snoeisel laten liggen. Uiteindelijk bespaart vaker snoeien me werk." Hij geeft direct toe dat de meeste mensen zullen terugdeinzen voor zijn tien snoeibeurten per jaar. Maar hij legt graag uit hoe ook de gemiddelde tuinier zijn haag perfect in vorm krijgt.

Door net boven de hulplijn te snoeien wordt de haag mooi recht.

Landleven 7 | 2018

Op hoogte werkt Pieter met een stevige ladder.

Beukenhaag stap voor stap

1. Voor een flinke haag is plantgoed van 90 centimeter afdoende. Pieter: "Zo heb je direct een beetje hoogte, maar blijft het plantgoed betaalbaar. Met de juiste verzorging is de haag binnen twee jaar anderhalve meter hoog."
2. Na de aanplant begint direct het snoeiwerk. Pieter: "Begin met het toppen van de bovenkant. Daardoor groeit de haag sneller dicht."
3. Twee weken na de aanplant snoei je de zijanten bij. Snoei leidt tot meer vertakking en een stevigere haag.
4. In het eerste jaar is dit voldoende snoei. Vanaf jaar twee gaat de jonge haag mee in de snoei van alle hagen. Voor Pieter begint het snoeiseizoen zodra het jonge blad tevoorschijn komt. "Als de haag uitloopt, top ik voor de eerste keer de bovenkant."
5. De rest van het jaar snoeit Pieter door. "Beukenhaag is prima te onderhouden met één snoeibeurt per jaar. Voor mij loont het om zo'n vier keer per jaar te snoeien. Het blad blijft daardoor kleiner en de haag wordt van boven zo dicht, dat ik er bij wijze van spreken overheen zou kunnen lopen. Ik hoef daardoor het zaagblad van mijn heggenschaar maar op de haag te leggen, en hij volgt automatisch de juiste lijn. Bovendien heb ik per snoeibeurt veel minder snoeiafval en is het niet nodig het af te voeren. Met de bladblazer verdwijnt dat zo onder de haag en dat scheelt veel werk. Bovendien geeft regelmatig snoeien de strakke hagen en zo ziet ons tuinbezoek de tuin steeds op zijn mooist. Mijn laatste snoeibeurt is half november voor een mooi strak wintersilhouet."
6. Voor haagbeuk maakt Pieter het nog iets bonter: "Ik snoei haagbeuk wel tien keer per jaar om hem echt op zijn mooist te krijgen. Dat hoeft niet, maar twee keer is minimaal en eigenlijk kan hij wel drie snoeibeurten gebruiken. Haagbeuk geeft dus duidelijk meer werk dan beuk."

- Pieters extra beukentips:**
- Houd de haag zo smal mogelijk. Voor een brede haag is een langer mes nodig en daarmee een zwaardere snoeischaar. Dat maakt het werk zwaarder.
  - Snoei gerust rigoureuze als de haag te breed is geworden. Dat kan bijna tot de stam: beuk loopt altijd weer uit. Snoei wel eerst de achterkant, wacht tot die weer uitloopt en snoei vervolgens de voorkant van de haag. Zo voorkom je dat je er doorheen kan kijken.
  - Een beukenhaag kan veel hebben, dus wees niet te bang. Snoei hem rustig een meter lager en zelfs snoeien in de winter kan geen kwaad.

64 Landleven 7 | 2018

Taxus is volgens Pieter makkelijk te snoeien. "Als hij eenmaal in vorm is, loopt de heggenschaar er zo langs."

Taxustips

1. Pieter: "Taxus wordt ongeveer hetzelfde gesnoeid als buxus (zie hiernaast). Start na de aanplant met het toppen."
2. "Taxus groeit minder snel en heeft daardoor minder zorg nodig. Eén tot twee keer snoeien per jaar geeft een mooi strak effect."
3. Taxus groeit compact en is daardoor makkelijk in vorm te houden. Voor de haag op hoogte is, hou je hem zo egaal mogelijk. Op het moment dat de haag de gewenste hoogte heeft bereikt, hou je hem op die hoogte bij."
4. Als taxus eenmaal goed gesnoeid is, is bijhouden door de compacte groei eenvoudig.
5. Er zijn verschillende soorten taxus. Pieters favoriet is Taxus baccata: "Die heeft een dichte groei. Veel andere soorten vallen uit elkaar en dan blijft het aanmodderen met de haag."

BOVEN Een elektrische snoeischaar weegt veel minder dan een snoeischaar op benzinemotor.
ONDER Links het blad van de beukenhaag, rechts van de haagbeuk.

Buxus- en hulsttips

1. Ook buxus wordt direct na aanplant getopt.
2. Voor buxus gaat Pieter tegen het snoeivdies van anderen in: "Er zijn mensen die zeggen dat je buxus zo vaak mogelijk moet snoeien, zodat de struiken compact worden en de blaadjes klein blijven. Niet doen, want bij buxus liggen schimmels en ziektes op de loer. Snoei niet eerder dan augustus. Eén keer per jaar snoeien is genoeg. Omdat buxus wel zo'n 20 centimeter per jaar groeit, heb je na de snoei even last van een kale bovenkant, maar hij loopt snel weer uit."
3. "Bij buxus is het heel belangrijk om te snoeien bij bewolkt weer. Bij snoei in de zon verbrandt de haag."
4. Veel tuinliefhebbers vervingen in de afgelopen jaren hun buxus door soorten hulst (Ilex). Pieter: "Qua snoei is daarmee weinig veranderd: hulst laat zich op dezelfde manier snoeien als buxus. Hij groeit wel minder snel en is minder gevoelig voor ziektes."

BOVEN Na ieder gebruik spuit Pieter zijn snoeischaar in met olie.
LINKS Bij regelmatig snoeien blijft het snoeiafval beperkt.

Coniferentips

- Coniferen geven snel veel privacy en leveren niet veel werk op. Ze groeien slechts 2 centimeter per jaar.
- Voor coniferen is één keer per jaar snoeien voldoende. Doe dit bij voorkeur in juli.
- Houd de haag smal en snoei hem in een lichte V-vorm. Naar boven loopt hij iets smaller toe. Volgens Pieter niet opdat de hele haag zon vangt, zoals andere snoeiers beweren. "Je snoeit taps om te voorkomen dat de haag in de winter uit elkaar valt als er een pak sneeuw op ligt."
- "Coniferen zijn minder vergevingsgezind dan andere haagbomen. Snoei daarom nooit te diep, want dat geeft bruine plekken die er niet uit te snoeien zijn."
- "Bij veel hagen hou je door te snoeien de struiken jong. Bij conifeer lukt dit niet: het blijven gewoon bomen en die krijgen na verloop van tijd een kale stam. Conifeer gaat ongeveer vijftien jaar mee voor dat gebeurt, maar daarna is de haag aan vervanging toe."

BOVEN In Tuinfleur zijn hagen in allerlei vormen te vinden.

Snoeien algemeen

- Kies goed gereedschap. Snoeischaars zijn elektrisch verkrijgbaar met snoer of accu, of met benzinemotor. Pieter: "Snoeien met snoer blijft lastig. Zelfs de meest geoudfende snoeier snijdt vroeg of laat zijn snoer door. Met een snoeischaar op benzine heb je dit probleem niet, maar hij maakt veel meer herrie, het stinkt en bovendien zijn deze machines erg zwaar. Wanneer er in uw tuin veel te snoeien valt, is een snoeischaar op accu de beste keus. De accu zit op de rug en de snoeischaar is licht, stinkt niet en maakt weinig lawaai. Voor hoge hagen zijn er ook telescopische snoeischaars waarmee je vanaf de grond kunt werken."
- Gebruik voor werken op hoogte een stevige ladder. Pieter gebruikt ook een ladder met plateau om stevig te staan.
- "Een hulplijn kan in de eerste snoei-jaren handig zijn. Maak een lijn vast aan een lange stang en steek deze naast de haag in de grond. Plaats een tweede stang en trek de lijn tussen beide stangen op het oog strak. Een waterpas is niet nodig, want zelfs als de haag iets afloopt is dat bij een strak gesnoeide haag niet te zien. Snoei vervolgens alles net boven het touwtje weg."
- "Als een haag eenmaal een duidelijke vorm heeft, zijn hulplijnen niet meer nodig. Je snoeischaar volgt eenvoudig de vorm van de haag." Wanneer je zoals Pieter 3,5 kilometer haag hebt staan, is het trekken van hulplijnen niet werkbaar meer.
- Na ieder gebruik maakt Pieter zijn snoeischaar schoon met een borstel om het zaagblad daarna in te spuiten met heggenschaarspray.
- In de winter laat Pieter zijn heggenschaar slijpen bij de dealer. "Zo staat hij in het voorjaar weer klaar voor gebruik."

